

सन २०१७-१८ करीता राष्ट्रीय कृषि विकास
योजनेंतर्गत अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरीता
₹ १९.६७ कोटी निधी वितरीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: राकृवि ०८१७/प्र.क्र. ९५/राकृवियो कक्ष
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०४२
तारीख: ३ ऑक्टोबर, २०१७

वाचा :

१. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. ०३१७/प्र. क्र.१८/राकृवियो कक्ष, दि. १३.०४.२०१७
२. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०१७/प्र.क्र.७५/अर्थ-३, दि.१८.०४.२०१७
३. कृषि व सहकारीता विभाग, केंद्रिय कृषि मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. ७-१/२०१७-आरकेव्हीवाय, दि. १५.०५.२०१७
४. कृषि व सहकारीता विभाग, केंद्रिय कृषि मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. १-१५/२०१७-आरकेव्हीवाय/१, दि. १६.०६.२०१७
५. आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय क्र.बीयुडी-२०१७/प्र.क्र.११/कार्यासन.६, दि.१८/९/२०१७

प्रस्तावना :

राष्ट्रीय कृषि विकास योजना ही ११ व्या पंचवार्षिक योजनेंतर्गत सन २००७-०८ पासून सुरु करण्यात आली आहे. कृषि व संलग्न क्षेत्राशी संबंधित योजनांच्या नियोजन व कार्यान्वयनामध्ये राज्यांना लवचिकता व स्वायत्तता देणे, स्थानिक गरजेनुसार पिके व प्राधान्यक्रमाचा विचार करुन त्यांना राज्यांच्या कृषि नियोजनामध्ये स्थान देणे. पंचवार्षिक योजना काळात विकास दरामध्ये कृषि व कृषि संलग्न क्षेत्राचा विकास दर ४% गाठणे ही या योजनेची प्रमुख उद्दीष्ट आहेत.

राष्ट्रीय कृषि विकास योजना केंद्र व राज्य शासनाच्या अनुक्रमे ६०:४० प्रमाणात अर्थसहाय्याने राबविण्यात येत आहे. केंद्र शासनाच्या संदर्भाकित दि. १५/०५/२०१७ रोजीच्या पत्रान्वये चालू वर्षी राकृवियोंतर्गत सर्वसाधारण राकृवियोकरीता (Normal RKVY) केंद्र हिस्साचे ₹ ४०८.३२ कोटी प्रवर्गनिहाय (सर्वसाधारण प्रवर्ग ₹ ३२६.९९ कोटी, अनुसूचित जाती ₹ ४१.९६ कोटी व अनुसूचित जमाती ₹ ३९.३७ कोटी) व त्यास अनुसरुन समरुप राज्य हिस्साचे ₹ २७२.२१ कोटी (सर्वसाधारण प्रवर्ग ₹ २१७.९९ कोटी, अनुसूचित जाती ₹ २७.९७३ कोटी व अनुसूचित जमाती ₹ २६.२४ कोटी) असे एकूण ₹ ६८०.५३ कोटी निधीचे नियतवाटप मंजूर केले होते.

संदर्भाधिन दि.१६ जुन, २०१७ रोजीच्या पत्रान्वये केंद्र शासनाने अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी राज्यास केंद्र हिस्साचा पहिल्या हप्त्यात ५० % म्हणजे ₹ १९.६७ कोटी निधी वितरीत केला आहे. सद्यस्थितीत योजनेंतर्गत केंद्र हिस्साची तरतुद उपलब्ध असल्याने केवळ केंद्र हिस्साचा ₹ १९.६७ कोटी निधी वितरणासाठी उपलब्ध आहे.

आदिवासी विकास विभागाच्या संदर्भाधिन दि.१८ सप्टेंबर, २०१७ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये अभियानांतर्गत प्राप्त झालेला केंद्र हिस्साचा ₹ १९.६७ कोटी निधी प्रशासकीय विभाग/ नियंत्रक अधिकारी म्हणून प्रधान सचिव, कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास विभाग, मंत्रालय यांना अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीवर (BEAMS) वितरीत करण्यात आला आहे. त्यानुषंगाने सन २०१७-१८ मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत मंजूर प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीकरिता केंद्र हिस्साचा अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता ₹ १९.६७ कोटी निधी वितरणाची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती, त्यानुषंगाने शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:

- सन २०१७-१८ मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत मंजूर प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीसाठी या शासन निर्णयान्वये आयुक्त (कृषि) यांना अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीद्वारे अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता केंद्र हिस्साचा एकूण १९.६७ कोटी निधी (रुपये एकोणीस कोटी सदुसष्ट लाख फक्त) पुढीलप्रमाणे उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

(रक्कम ₹ कोटी)

अ.क्र.	योजनेचे नाव	अनुसूचित जमाती प्रवर्ग
		केंद्र हिस्सा (६०%)
१.	राष्ट्रीय कृषि विकास योजना- सर्वसाधारण राकृवियो	१९.६७
	एकूण	१९.६७

- या शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत अनुसूचित जमाती करिता केवळ केंद्र हिस्साचा निधी वितरीत करण्यात येत असून त्यास समरूप राज्य हिस्साचा निधी यथावकाश अर्थसंकल्पीत केल्यानंतर वितरीत करण्यात येईल. सद्यस्थितीत वितरीत केलेला केंद्र हिस्साचा ₹ १९.६७ कोटी निधी (रुपये एकोणीस कोटी सदुसष्ट लाख फक्त) पुढील लेखाशिर्षांतर्गत सन २०१७-१८ करिता अर्थसंकल्पित केलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा -

प्रवर्ग	केंद्र हिस्सा
अनुसूचित जमाती	मागणी क्रमांक डी -३ २४०१- पीक संवर्धन ७९६- जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) (२८) कृषि उन्नती योजना - राष्ट्रीय कृषि विकास योजना अंतर्गत अर्थसहाय्य (पंचवार्षिक योजनेअंतर्गत योजना) (केंद्र हिस्सा ६० टक्के) (२४०१ A७४४) ३३-अर्थसहाय्य

- या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आलेल्या ₹ १९.६७ कोटी रक्कमेचे कोषागारातून आहरण व वितरणाकरिता सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना आहरण व

संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत असून, आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

४. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांनी अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीद्वारे उपलब्ध झालेली ₹ १९.६७ कोटी रक्कम कोषागारातून आहरित करून आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या नावे उघडण्यात आलेल्या स्वीय प्रपंजी लेखा खाते (Personal Ledger Account) मध्ये जमा करावी व तसे शासनास अवगत करावे. सदर ₹ १९.६७ कोटी निधी आयुक्त (कृषि) यांना मंजूर प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीसाठी वर्ग करण्यात यावा, सदर निधीचे प्रकल्पनिहाय वितरणाचा आदेश स्वतंत्ररित्या निर्गमित करण्यात येईल.
५. या शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत अनुसूचित जमाती करिता वितरीत केलेल्या निधीचा प्रकल्प निहाय / अंमलबजावणी यंत्रणा निहाय तपशिल या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या **परिशिष्ट - अ** मध्ये नमूद केला आहे -

(रक्कम ₹ कोटी)

अ. क्र.	अंमलबजावणी यंत्रणा	वितरीत निधी
१	आयुक्त (कृषि)	१९.६७

६. राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत सन २००७-०८ पासून सन २०१६-१७ पर्यंत विविध विभागांना वितरीत केलेल्या निधीचे लेखापरीक्षण होऊन तसे प्रमाणित केल्यानंतर सदर योजनेतर्गत उर्वरीत निधी दुसऱ्या टप्प्यामध्ये केंद्र शासनाकडून वितरीत करण्यात येणार आहे, त्यामुळे सर्व अंमलबजावणी यंत्रणांनी/विभागांनी त्यांना सन २००७-०८ ते सन २०१६-१७ या कालावधीत वितरीत केलेल्या निधीचे सनदी लेखापालांकडून लेखापरीक्षण झाल्याचे प्रमाणित करावे.
७. 'उन्नत शेती - समृद्ध शेतकरी' या मोहिमेच्या संदर्भाकित दि. १३ एप्रिल, २०१७ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये विहित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार कृषि विभागाच्या राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत मंजूर प्रकल्पांची अंमलबजावणी करावी.
८. या शासन निर्णयान्वये केवळ 'अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता' निधी वितरीत करण्यात आला असून सर्व विभागांनी / अंमलबजावणी यंत्रणांनी त्यांना मंजूर केलेल्या प्रकल्पांतर्गत अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी आवश्यक असलेल्या निधीकरिता उपरोक्त रकमेचा विनियोग करावा.
९. सर्व विभागाच्या / अंमलबजावणी यंत्रणांच्या वैयक्तिक लाभाच्या प्रकल्पांतर्गत केवळ आधार संलग्न बँक खात्यावर थेट लाभ हस्तांतरणाद्वारे (DBT) लाभार्थ्यांना अनुदान वितरीत करावे.
१०. हा शासन निर्णय वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०१७/प्र.क्र.७५/अर्थ-३, दि. १८.०४.२०१७ नुसार विहित केलेल्या अटींची पूर्तता होत असल्याने तसेच, सदर परिपत्रकानुसार या विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांनुसार तसेच आदिवासी विभागाच्या संदर्भाकित शासन निर्णय

दि. १८ सप्टेंबर, २०१७ अन्वये प्राप्त झालेल्या निधी वितरणाच्या अनुषंगाने व त्यांच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

११. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७१००३१३५५३७४००१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सहपत्र :- परिशिष्ट अ

(श्रीकांत चं. आंडगे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत ,

१. प्रधान सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२. अपर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई
३. प्रधान सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
५. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
६. आयुक्त (पशुसंवर्धन), पुणे
७. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
८. संचालक (प्रक्रिया व नियोजन), कृषि आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
९. संचालक, राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
१०. संचालक, (रेशीम), विभागीय आयुक्त कार्यालय परिसर, नागपूर
११. महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखा परिक्षा व लेखा), मुंबई.
१२. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर
१३. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
१४. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषिआयुक्तालय, पुणे
१५. वित्त विभाग (कार्या. व्यय-१ / अर्थसंकल्प), मंत्रालय, मुंबई
१६. मा. मंत्री (कृषि व फलोत्पादन) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१७. निवड नस्ती.

परिशिष्ट - अ

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्र. राकृवि-०३१७/प्र.क्र.२३/राकृवियो कक्ष, दि.०३/१०/२०१७ चे सहपत्र

राष्ट्रीय कृषी विकास योजनेतर्गत प्रकल्प निहाय/अंमलबजावणी यंत्रणा निहाय ₹ १९.६७ कोटी निधीचे अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता वितरण

वर्ष- २०१७-१८

(रक्कम ₹ कोटी)

अ.क्र.	प्रकल्पाचे नाव	प्रकल्प मंजूरीचे वर्ष	नवीन प्रकल्पांची किंमत / जुन्या प्रकल्पांची उर्वरीत किंमत	मागील वर्षापर्यंत वितरीत निधी	सन २०१७-१८ करिता उर्वरीत प्रकल्प किंमत	अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी मंजूर केंद्र हिस्स्याचे निधी वितरण
१	उन्नत शेती - समृद्ध शेतकरी मोहिम अंतर्गत यांत्रिकीकरण प्रकल्प	२०१७-१८	१००.००	०.००	१००.००	९.६४
अ.	संचालक (गुणवत्ता व नियंत्रण)	एकूण	१००.००	०.००	१००.००	९.६४
२	शेततळ्यांच्या अस्तरीकरणाकरिता अर्थसहाय्य	२०१६-१७	२५.००	०.००	२५.००	२.४०
३	फलोत्पादनाच्या यांत्रिकीकरणाकरिता अर्थसहाय्य	२०१६-१७	२५.००	१३.११	११.८९	१.१५
४	संरक्षित शेती प्रकल्प	२०१७-१८	५०.००	०.००	५०.००	३.२४
५	कांदाचाळ प्रकल्प	२०१७-१८	५०.००	०.००	५०.००	३.२४
ब.	संचालक (म.रा.फ. व औ. मं.)	एकूण	१५०.००	१३.११	१३६.८९	१०.०३
क.	आयुक्त (कृषी)	एकूण	२५०.००	१३.११	२३६.८९	१९.६७